

Daar is het daglicht

Een liturgisch oratorium
blz. 1,2,3,5,20,21,96,101,102

Tekst: Michaël Steehouder
Muziek: Chris van Bruggen, Anneke van der Heide, Peter Rippen

PARTITURENBOEK

Dit project bestaat uit de volgende onderdelen:

partituur ISBN 978 90 5263 401 2

koorboek ISBN 978 90 5263 400 5

CD bestelnummer 387-400

Zie voor de prijzen: **www.narratio.nl**

Deze uitgaven kunnen via uw boekhandel worden besteld of rechtstreeks bij

NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem

tel. 0183 62 81 88 of fax: 0183 64 04 96 of verkoop@narratio.nl

CIP- gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

ISBN 978 90 5263 401 2

© 2009 uitgeverij NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem

tel. 0183 62 8188 fax 0183 64 04 96 email: lvdherik@narratio.nl

Actuele informatie is te vinden op Internet: <http://www.narratio.nl>

© 2009 teksten: Michaël Steehouder

© 2009 muziek: Chris van Bruggen, Anneke van der Heide en Peter Rippen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm, digitale bestandskopie of op welke andere wijze dan ook, behoudens voor eigen gebruik, zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever.

Daar is het daglicht een nieuw oratorium voor de paasnacht en pasen

In dit oratorium worden schepping en verrijzenis sterk met elkaar verbonden, naar een oude traditie in de liturgie. Zoals de schepping Gods antwoord is op de chaos en de leegte van 'in den beginne', zo is Christus' opstanding het antwoord op de chaos en leegte die zijn dood naliet. Schepping en opstanding zijn - hoe wankel en onzeker ons geloof ook is - ons enige houvast tegen chaos en leegte.

De schepping wordt bezongen in zes trefwoorden: Licht, Adem, Mensen, Aarde, Vuur en Water. De vier oer-elementen zijn erin te herkennen (lucht, aarde, vuur en water). Het zevende deel gaat over de Verrijzenis. Hierin wordt niet alleen het verrijzenisverhaal zelf verteld, maar ook het Emmaüs-verhaal

Veel bijbelverhalen zijn geen historische gebeurtenissen. Ze gebeuren nu, vandaag met ons. Of misschien ook niet, en aanvaarden we de leegte. Leven is van zeven dagen, lief en leed, verdriet en licht. Pasen viert het licht waarin we geloven, waarop we wachten, waarop we hopen, waarmee we leven en waarnaar we uitzien.

Het oratorium kan als concert worden uitgevoerd, waarbij ook voor het publiek een rol is weggelegd. Het kan ook als liturgie gevoerd worden

Als paasviering kan het oratorium in twee delen worden gesplitst. Het eerste deel wordt gevierd in de paasnacht, en het eindigt bij het Verrijzenisgezang. Op paasochtend wordt het hele laatste deel Verrijzenis gevierd, waarbij dus het slot van de nachtviering wordt herhaald.

In het project hebben 18 liederen een plaats gekregen. Hoewel de liederen natuurlijk allemaal solistisch ten gehore gebracht kunnen worden, wijzen we met nadruk op de mogelijkheid om de zingende gemeente bij het geheel te betrekken. Het koor vervult dan een ondersteunende en een versierende rol. Daarom zijn in deze partiturenbundel behalve de partituren van de individuele liederen ook de diverse gemeentepartijen afgedrukt. Het staat iedere gebruiker vrij deze gemeentepartijen t.b.v. het eigen litugieboekje te vermenigvuldigen.

Een liturgische handreiking is opgenomen in het partiturenboek. Zowel in het koorboek als in het partiturenboek komt u af en toe een lege bladzijde tegen. Dit bleek noodzakelijk te zijn om het omslaan der bladzijden tijdens het zingen en het spelen tot het minimum te beperken.

Een CD met alle liederen is eveneens verkrijgbaar bij de uitgever.

Daar is het daglicht

Een liturgisch oratorium

Tekst: Michaël Steehouder

Muziek: Chris van Bruggen, Anneke van der Heide, Peter Rippen

Chaos en leegte

*Wij gingen in leegte
nog woest en verlaten
onzeker onwetend
hoe verder te leven
zo ver was jouw warmte
geen hand die ons vasthield
geen woord dat ons troost gaf
in chaos en leegte*

Licht

Sinds het begin

Sinds het begin God,
schepper
van hemel en aarde.

Leegte en doodslaan,
chaos de aarde,
donker en oervloed,

dan blaast over aarde
waait over water
adem van God,
dan klinkt het woord:
Licht!

Daar is het daglicht:
een ochtend, een dag,
gisteren, vandaag en morgen.

Daar is het daglicht

*Sinds het begin jij
tot op vandaag jij
schepper en adem*

*chaos en leegte
dan roep jij uit: licht
daar is het daglicht*

*en nog een dag voor
dagen en nachten
zon maan en sterren*

*en nog een dag voor
zaaien en groeien
bomen en vruchten*

*en nog een dag voor
vogels en vissen
zwemmen en vliegen*

Chaos en leegte

Tekst: Michaël Steehouder. Muziek: Chris van Bruggen

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part begins with a *pp* (pianissimo) dynamic and includes a *solist* section marked with a *f* (forte) dynamic. The lyrics are: "Wij gin-gen in leeg-te nog woest en ver-la-ten on-ze-ker on-we-tend hoe ver-der te le-ven zo ver was jouw warm-te".

solist

piano

pp

f

Wij gin-gen in leeg-te nog woest en ver-la-ten

on-ze-ker on-we-tend hoe ver-der te le-ven

f

zo ver was jouw warm-te

f

geen hand die ons vast-hield geen woord dat ons

mf

mf

Detailed description: This system contains two staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics 'geen hand die ons vast-hield geen woord dat ons'. The bottom staff is a piano accompaniment. The piano part begins with a half-note bass line (G, F, E, D) and a chordal accompaniment in the right hand. A dynamic marking of *mf* is placed above the piano staff.

troost gaf in cha-os en leeg-te

rit

rit

Detailed description: This system contains two staves. The top staff is a vocal line in G major, with lyrics 'troost gaf in cha-os en leeg-te'. The bottom staff is a piano accompaniment. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *rit* (ritardando) is placed above the piano staff.

Toelichting

Algemeen

Het oratorium *Daar is het daglicht* is bedoeld voor een uitvoering in de paastijd, al is het zeker mogelijk het ook op andere momenten in het jaar uit te voeren. Het kan zelfstandig uitgevoerd worden als een concert of als een kerkdienst, maar ook ingebed worden in een viering van de paasnacht en de paasmorgen. In die laatste context is het ten doop gehouden in de paasvieringen van de Pepergasthuiskerk in Groningen, op 23 en 24 maart 2008. In alle gevallen is naast de solisten en het koor een actieve rol weggelegd voor het publiek of de gemeente.

In het oratorium worden schepping en verrijzenis bezongen in zeven trefwoorden: Licht, Mensen, Aarde, Vuur, Adem, Water en Leven. Elk trefwoord wordt uitgewerkt in een aantal spreekteksten en gezangen. Het oratorium wordt afgesloten met een danklied en een afscheidslied.

Chaos en leegte

(Muziek: Chris van Bruggen)

“De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed” (Genesis 1, 2).

De tekst staat in de verleden tijd - we roepen de leegte wel op, maar we hebben die achter ons gelaten.

Licht

(Spreekstem)

“God zei: ‘Er moet licht komen,’ en er was licht. God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.” (Genesis 1, 3-5)

Geïnspireerd door de Naardense Bijbel van Piet Oussouren is hier de tegenwoordige tijd gebruikt. Het scheppingsverhaal is immers niet een historische gebeurtenis, maar een perspectief waarin we vandaag en elke dag onze wereld en ons leven plaatsen. Dat proberen we tenminste. Het verhaal zegt bijvoorbeeld dat de aarde één is: alles uit dezelfde hand geschapen. En dat de aarde goed is. En nog zoveel meer, dat we in dit oratorium proberen te bezingen.

Daar is het daglicht

(Muziek: Peter Rippen)

Naar Genesis 1 – 2,3.

Terwijl de gemeente de beginregels als een soort mantra blijft herhalen bezingt het koor de zeven scheppingsdagen in een steeds voortdurende canon. Dat levert geen verstaanbaar geheel op. Het lied is een soort een vlechtwerk van woorden en noten om de groei van chaos naar schepping te vieren. Zoiets als een openingspagina uit een Keltisch handschrift als het *Book of Kells*: een explosie van kleurig vlechtwerk waarin de woorden verborgen zitten.

Zonnelied

(Muziek: Peter Rippen)

Het lied sluit direct aan op het voorgaande, als een antwoord of apotheose).

Naar het “Loflied op de schepping” van Franciscus van Assisi. Hij schreef dit gebed aan het einde van zijn leven vermoedelijk in de lente van het jaar 1225, toen hij zwaar ziek lag in San Damiano.

Het lied bezingt de schepping in de klassieke elementen: Lucht, aarde, vuur en water. Ze worden broer en zus genoemd, ze staan *naast* de mens en niet *onder* de mens (zoals het gangbare Middeleeuwse wereldbeeld was), als schepselen van de Ene. De lofprijzing op ziekte en dood versterkt dat perspectief: al wat is en gebeurt komt uit een en dezelfde hand.

Mensen

(Spreekstem)

Naar Genesis 2, 4-7.

Mens is van warme aarde

(Muziek: Anneke van der Heide)

“Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.” (Genesis 2,7).

Voor mens een mens

(Spreekstem)

Naar Genesis 2, 15-25

Trouwlied

(Muziek: Peter Rippen)

Aardetuin

(Spreekstem)

Naar Hooglied 4, 12-15.

De tweede strofe is ontleend aan “Dolce sentire”, de titel-song van de film *Fratello Sole, Sorella Luna* over het leven van Sint Franciscus:

Dolce sentire come nel mio cuore
ora umilmente sta nascendo amore
Dolce capire che non son più solo,
ma che son parte di una immensa vita
che generosa risplende intorno a me:
dono di lui, del suo immenso amor.

Lied van de tuin

(Muziek: Anneke van der Heide)

Een liefdeslied, een lied van verlangen. Wie de “jij” in dit lied is mag je zelf weten.

Ademloos

(Spreekstem)

Naar het verhaal van Elia’s Godservaring op de berg Horeb (1 Koningen 19). Niet in het geweld van storm en vuur, maar in het gefluister van een zachte bries. Deze tekst is de eerste van vier ontmoetingen in dit oratorium. Elias ontmoet God in een zachte bries, Mozes in een brandend braambos, de drie vrouwen in het lege graf, de Emmaüsgangers ontmoeten Jezus als medereiziger, in zijn woorden en in het breken van het brood.

Broeder wind

(Muziek: Anneke van der Heide)

Bijlage

Muzieknotatie voor de gemeente

Tekst: Michaël Steehouder Muziek: Chris van Bruggen

Wij gingen in leegte
nog woest en verlaten
onzeker onwetend
hoe verder te leven
zo ver was jouw warmte
geen hand die ons vasthield
geen woord dat ons troost gaf
in chaos en leegte

Tekst: Michaël Steehouder Muziek: Peter Rippen

Als schemer valt,
de verte rode gloed,
als mijn hart mij smeekt om rust,
dat weet ik wie ik ben.

Als schemer valt
en wijsheid daalt in mij,
als ik weet dat donker daalt,
nog even dan de nacht.

Als schemer valt
en fluistert zacht een woord:
dat de duisternis niet wint,
nog altijd smeult het vuur.

Als schemer valt
en dor en droog mijn hart,
als ik hoor een stem uit vuur,
dat weet ik wie jij bent.

Tekst: Michaël Steehouder Muziek: Peter Rippen

Sinds het begin jij
tot op vandaag jij
schepper en adem

Sinds het be- gin jij tot op van-
daag jij schep-per en a- dem

het refrein wordt steeds door de gemeente herhaald

chaos en leegte
dan roep jij uit: licht
daar is het daglicht

en nog een dag voor
dagen en nachten
zon maan en sterren

en nog een dag voor
zaaien en groeien
bomen en vruchten

en nog een dag voor
vogels en vissen
zwemmen en vliegen

en nog een dag voor
dieren en dieren
mensen en mensen

en dan een dag voor
slapen en rusten
zegen en weten

Sinds het begin jij
tot op vandaag jij
schepper en adem

nu in 2 st. canon

Sinds het be- gin jij tot op van-
daag jij schep-per en a- dem

Tekst: Michaël Steehouder Muziek: Peter Rippen

Sinds het begin jij
tot op vandaag jij
schepper en adem

Sinds het be- gin jij tot op van-
daag jij schep-per en a- dem

het refrein wordt steeds door de gemeente herhaald

chaos en leegte
dan roep jij uit: licht
daar is het daglicht

dit is een dag van
opstaan uit sterven
leegte tot leven

zoek toch niet langer
bij doden het leven
licht in het donker

niet hier niet ergens
zichtbaar en tastbaar
enkel in woorden

woord uitgesproken:
vrede aan allen
vrees niets of niemand

tot ooit een dag voor
slapen en rusten
zegen en weten

Sinds het begin jij
tot op vandaag jij
schepper en adem

nu in 2 st. canon

Sinds het be- gin jij tot op van-
daag jij schep-per en a- dem